

Jaarverslag 2025

Ter inleiding

Kunnen we het nog eens over vrede hebben?

Het blijft enorm teleurstellend de voortdurend afwachtende houding van de kerken te moeten meemaken. Om niet te zeggen laf. Dat is een hard woord, maar o.a de houding van de PKN liegt er niet om als het om Palestina gaat. Kogels maken geen onderscheid tussen religies. De uitleg die we krijgen voldoet niet. Onder het oog van een genocide is terughoudendheid niet meer houdbaar. Voor de deur van je eigen kerk liggen is overigens niet zo uitzonderlijk. De kritische RK Acht Mei Beweging deed niet anders en zeker niet als we kijken naar onze eigen geschiedenis. Natuurlijk zijn er uitingen van 'bezorgdheid', maar dat woord raakt afgesloten als er geen consequenties uit voortvloeien. Opvallend is de rol van de media als het gaat om oorlog. Men is slechts geïnteresseerd in berichtgeving over oorlog, niet over vrede. Kunnen we het nog eens over vrede hebben is dan de vraag. De tegenstem die er moet zijn is meer dan ooit noodzakelijk, maar we komen er nauwelijks door. De Nieuwe Vredes Beweging waarvan we mede oprichter zijn raakt meer bekend, maar de media zitten eigenlijk alleen maar in het oorlogs en dreigingsframe. Het vergt moed van ons allen om temidden van die storm overeind te blijven. Mij overkomt wel dikwijls dat ik in gezelschappen nog maar nauwelijks in staat ben om over koetjes en kalfjes te praten verworteld als we zijn in een schuldige structuur van oorzaak en gevolg. Het is alsof je uit twee lichaamshelften bestaat. Maar we zijn als Kerk en Vrede geen psychologische denktank. We zijn eerder goed in maatschappelijke en theologische analyse, maar politiek wat dakloos aan het raken. De vraag is hoe we ons tegenwoordig verhouden tot de politiek als maatschappelijk/religieuze organisatie. We koesteren uiteindelijk onze relatief onafhankelijke positie en zouden in staat moeten zijn om positief te modereren. Maar daar moet je wel de contacten voor hebben. Het zou wat zijn om daar weer aan te werken nu de vanzelfsprekendheden er niet meer liggen.

Henk Baars

Bestuur Kerk en Vrede

Het bestuur begon 2025 met gemengde gevoelens. De toestand in de wereld stemde niet al te hoopvol en ook in het persoonlijke leven van diverse bestuursleden waren er de nodige zorgen. Toch waren er ook positieve impulsen en probeerden we er met elkaar het beste van te maken.

In de loop van het jaar stellen we onszelf meer dan eens de vraag naar onze taak en rol. Kunnen we ook rustig de situatie in ons opnemen in plaats van overal wat van te vinden? Elke reactie op polarisatie kan ook bijdragen aan polarisatie of polariserend zijn. Hoe slagen we er in verbindend op te treden en wat is onze kern?

De focus ligt wat ons betreft op twee kernpunten die het eigene van onze Vereniging zijn: pacifisme en dienstweigeren. Waarbij mag worden aangetekend dat we religieus geïnspireerd zijn. Gaande het jaar vormt zich het besluit om in 2026 een werkconferentie hieromtrent te gaan organiseren.

Spin-offs jubileum

Piet Vliegthart en Geesje Werkman hebben een brief opgesteld naar aanleiding van het jubileum waarin gezocht wordt naar regionaal contact.

Daarnaast hebben veel nieuwe leden zich gemeld. Een aantal herintreders en ook mensen die zich geen pacifist noemen, maar wel het gelang zien van een tegengeluid. Vanwege alle nieuwe aanwas organiseert het bestuur twee maal een middag voor nieuwe leden om kennis te maken, te vertellen over Kerk en Vrede en om te vragen naar hun mate van betrokkenheid en hun verwachtingen.

Commissie Dienstweigering

Vanuit het bestuur is een werkgroep dienstweigeraars opgestart. Deze groep kwam wat moeizaam op gang, maar is inmiddels twee keer bij elkaar geweest. Er zijn ideeën geopend voor een aantal mogelijke stappen/producten: een gesprekshandleiding om met tieners te praten, een plek waar jongeren terecht kunnen, een flyer om uit te delen. Maar het is lastig is dat de groep een desinteresse signaleert bij de mensen om wie het gaat. Zeventienjarigen. Wellicht kunnen (groot)ouders gemotiveerd worden het gesprek aan te gaan met hun (klein)kinderen.

Paasmars

Dit jaar is er weer een Paasmars gehouden in Den Haag. Het roept een oud gevoel op: 'Met Pasen ga je naar de Paasmars'. De organisatie voor de Paasmars liep goed en in 2026 zal de mars ook een vervolg krijgen op Tweede Paasdag.

Raad van Kerken

Henk probeert vanuit de Raad van Kerken een netwerkgroep op te zetten rond het thema vrede. Tot nog toe krijgt hij weinig respons.

Nieuwe Vredesbeweging

De Nieuwe Vredesbeweging groeit. Er zijn twintig groepen bij betrokken en veel jonge mensen. Hier en daar zijn wel wat praktische zaken die geregeld moeten worden. Informatie wordt via de website en social media gedeeld, maar er is niet direct een folder gemaakt. De organisatie zou deels ook wat meer regionaal vorm kunnen krijgen. De financiën lopen, in goed overleg, vooralsnog via het rekeningnummer van Kerk en Vrede. Maar uiteindelijk zal de beweging verder moeten groeien tot een vereniging of stichting om wat meer op eigen benen te staan. Hoewel het lastig is structuur aan te brengen in een organisatie die democratisch-anarchistisch is.

Tegentop NAVO

Veel energie van de Nieuwe Vredesbeweging is ook gaan zitten in de Tegentop bij de Navo-conferentie in Den Haag. Kerk en Vrede is hier nadrukkelijk bij betrokken en levert een financiële bijdrage aan het evenement. Uiteindelijk werd het een geslaagd weekend. De zaterdag bood een volgeboekte studiedag, waar Henk Baars een deel van het programma heeft ingevuld. Op zondag leidden Henk Baars en Piet Vliegthart een kerkdienst in de Houtrustkerk die positief ontvangen werd. Zondagmiddag volgde een demonstratie waar Henk Baars opnieuw gesproken heeft.

Werkgroep Inclusieve Veiligheid

Tot ieders verdriet is Kees Nieuwerth opnieuw ziek geworden en overleden. Ook voor de werkgroep is het een aderlating. Henk Baars heeft het voorzitterschap van de werkgroep vooralsnog op zich genomen.

Voor consultaties heeft de werkgroep contact gehad met internationale juristen en mensen uit de klimaatbeweging. Vooralsnog is het moeilijk militairen te vinden die in gesprek willen gaan.

Het eerder uitgegeven boek blijkt toch te weinig toegankelijk. Piet heeft wel een rondzendmail uit doen gaan met de vraag wie met het boek aan de slag is gegaan. In Duitsland is gewerkt aan nieuwe scenario's en Jan Schaake heeft hier een vertaling van gemaakt. Het is een hoopvol project.

Sicherheit Neu Denken bestaat nu tien jaar en ook in internationaal verband wordt er over gesproken. Oostenrijk heeft een eigen boek gemaakt. In Engeland zijn academici betrokken bij het gesprek. Vanuit Afrika komen vergezichten voor vrede in 2060. Iets wat we goed kunnen gebruiken.

Internationale contacten

Vanuit het bestuur houdt Geesje Werkman trouw in de gaten wat er internationaal allemaal speelt. Ze deelde de praktische en financiële zorgen binnen IFOR. Bezocht EUFOR in Wales en nam een groot deel van de organisatie op zich voor de volgende bijeenkomst in Nederland. Ook internationaal blijkt 'Laat je niet verharden' een belangrijk thema te zijn. Zelf schreef Geesje een uitgebreid jaarverslag over haar activiteiten.

Verlies

Met het overlijden van Herman Noordergraaf heeft de vereniging nog een actief en betrokken lid verloren. Diaconaat, een goede omgang met de Schepping en geweldloosheid zaten hem in het bloed. Na activiteiten in het bestuur is Herman altijd actief gebleven voor de theologische werkgroep en de Vredesspiraal. Zijn betrokkenheid en kennis van onze geschiedenis zal gemist worden.

Lambert van der Weide

- o -

Kerk en Vrede Jaarcijfers 2025 en Begroting 2026

Resultaat

We sluiten 2025 af met een verlies ad E 13.651 tegenover een begroot verlies van E 23.500.

De bijdragen waren ruim E 8.000 hoger dan verwacht en compenseerden ruimschoots de wat hogere kosten, voornamelijk veroorzaakt door het organiseren van bijeenkomsten voor nieuwe leden en kosten werkgroepen.

Voor de bijdragen aan Projecten was rekening gehouden met een financiële ondersteuning van de Nieuwe Vredes Beweging. Dat bleek achteraf niet nodig; de NVB zelf sloot 2025 af met een positief resultaat.

Hierdoor ontstond budgettair gezien ruimte om andere projecten te ondersteunen.

Aan de NAVO-tegentop droegen wij E 8.000 bij, daarnaast ondersteunde K&V het drukken van folders t.b.v. de Campagne tegen de Wapenhandel met ca E 1.600.

Begroting

Voor 2026 wordt een verlies verwacht van E 24.500.

K&V organiseert dit jaar de EUFOR-conferentie, daarnaast houden we nog rekening met een ondersteuning van de NVB ad E. 5.000

Vermogen

Door het verlies van 2025 daalde het Eigen Vermogen en bedraagt nu E 156.101 (was E 169.752)

Dit vermogen is nu vrijwel geheel belegd op spaarrekeningen bij ASN en TRIODOS.

De NVB heeft op dit moment nog geen juridische status en kan derhalve niet zelfstandig bankieren. K&V vervult nu deze functie en houdt tevens de administratie bij. Ultimo 2025 hield de NVB een batig saldo aan ad E 1.377 en staat op de balans van K&V onder Kortlopende schulden.

Theo van Kamp

- 0 -

Jaarverslag kantoor 2025 (door Piet Vliegthart)

Een druk jaar... Het is en blijft handig dat ik in Leidsche Rijn dichtbij het Dienstencentrum woon. Ik kan even naar het kantoor van Kerk en Vrede gaan, iets regelen, iets versturen enz. maar dat geeft uiteraard ook onrust. Wat betreft de bezetting van het kantoor, ik kom er minstens één keer per week, maar werk het meeste vanuit huis. Boekhoudster Heidi Boele is in principe regelmatig (eens in de 2 weken) aanwezig, maar in 2025 was zij vanwege de nasleep van een ernstige ziekte nog heel kwetsbaar. Ze bleef ondertussen zo goed mogelijk haar werk doen en was voor mij voor allerlei vragen aanspreekbaar. Daar was en ben ik blij mee! Zo nu en dan wipt Yose Höhne Sparborth even binnen om bij te praten en te sparren. Inspirerende momenten, maar bij alle volle agenda's soms lastig af te spreken. Op kantoor worden voorts allerlei vergaderingen gehouden (o.a. bestuur, redactie Vredesspiraal, 2 of 3 BijEEN van de Raad van Kerken). Ook waren er weer tal van individuele afspraken, b.v. voor een kennismakingsgesprek. En ook allerlei andere bijeenkomsten ter voorbereiding van een en ander. Maandelijks komt ook een groep(je) leden van Kerk en Vrede in Utrecht bijeen rond de vraag: hoe communiceer je vrede? Een nieuw initiatief dat een vervolg zal krijgen in een bescheiden training in geweldloze communicatie. Zal dit straks het begin blijken te zijn van een bredere beweging in Kerk en Vrede en daarbuiten?!

In het afgelopen jaar was het PLD twee maal de locatie voor een bijeenkomst van nieuwe leden. Hierbij werd de catering vanuit het Dienstencentrum verzorgd.

Vele zaken

Op het kantoor komen vele zaken aan de orde. Er zijn de **dagelijks emails** die om beantwoording vragen. Ze kunnen van leden komen, maar evengoed van anderen, en gaan vaak over **inhoudelijke** zaken. Soms worden die direct door mij beantwoord, of anders doorgestuurd naar het bestuur. En anders zijn er wel diverse emails bestemd voor onze **administratie** die door Heidi worden afgedaan. Wat bij vlagen veel tijd vraagt zijn de bestellingen die via **de webwinkel** binnenkomen. Vredesvlaggen, folders, boeken, noem maar op. Het afgelopen jaar werden er weer veel exemplaren van 'Veiligheid Opnieuw Doordenken' en van 'Pacifisme in tijden van oorlog' (ons jubileumboek van 2024) verzonden, gratis maar wel met een factuur voor de verzendkosten.

Nieuwe leden

Onder de emails bevinden zich telkens ook mensen die zich **als lid aanmelden** van Kerk en Vrede. Soms was er wel wekelijks zo'n mailtje. Welkom! Dat vraagt om een gericht beleid. Ik vraag een nieuw lid altijd zichzelf voor te stellen zodat we iets meer weten over

haar of zijn achtergrond. Hij of zij ontvangt materiaal van Kerk en Vrede: een of meer Vredesspiralen, folders, het jubileumboek en, soms na enige tijd, een uitnodiging voor een bijeenkomst van nieuwe leden. Er kan ook een afspraak worden gemaakt voor een persoonlijke kennismaking op ons kantoor.

Folders

Het is altijd weer zaak ervoor te zorgen dat er voldoende **folders** zijn. Dat gold b.v. voor de zeer geslaagde folder **“Aan vrede moet je bouwen”** die in een tweevoudige oplage van enkele duizenden zijn weg vond naar talrijke geïnteresseerden. Daarnaast verschenen er het afgelopen jaar 2 nieuwe folders, beide van de hand van Ton Rullman: een folder over ‘Oorlog onvermijdelijk? Pacifisme en de Tweede Wereldoorlog’, en een samenvatting van de open brief “Een ander geluid”, in een gelijknamige folder. Naast deze nieuwe folders vonden ook de al wat oudere 3-slagfolders nog steeds goede aftrek: 1. Een tegenstem... Kerk en Vrede over de oorlog in Oekraïne, 2. Heb je vijanden lief! Ook nu? En: 3. Geloof niet in geweld.

Voor het vermenigvuldigen van de folders kan eenvoudig en snel een beroep worden gedaan op MMC Print, waar sinds enige tijd het drukwerk van het Dienstencentrum wordt verzorgd. De contacten daarmee zijn uitstekend, evenals met de postkamer die al sinds jaar en dag het verzenden van onze post voor zijn rekening neemt. Daar vallen ook de vele enveloppen onder die in maart uitgaan naar de leden (i.v.m. contributie), abonnees van Vredesspiraal en donateurs. In november worden die meer dan eens worden herhaald in de vorm van een herinnering...

Vredesspiraal

Uiteraard is het kantoor ook betrokken bij de verzending van **de Vredesspiraal**. Het verzorgen van een up-to-date adressenlijst (met behulp van het administratieve programma Scipio), het later versturen van Vredesspiralen het het oog op p.r., de jaarlijkse verzamelbundel van de diverse nummers om zo de inhoud voor wie na ons komen vast te leggen enz.

De website

Naast de Vredesspiraal (zie daarvoor elders in dit jaarverslag) is er uiteraard **de website**. Het up to date houden daarvan is een blijvende uitdaging: leuk, maar arbeidsintensief, waarbij het nauw luistert om alert te blijven op nieuws. Om de 2 à 3 weken gaat er een rondzendmail uit naar bijna 900 emailadressen met als inhoud: “nieuw op de website”. Uit reacties blijkt dat dat door velen wordt gewaardeerd. Waar men anders zelf niet snel aan toekomt, het bezoeken van onze website, wordt hierdoor sterk gestimuleerd. De website is zodoende het visitekaartje van Kerk en Vrede. Waar het dan om gaat? In de laatste brief aan de leden (voor 2026) staat geschreven: *“We “bladeren” terug naar 2025 en lezen wat er op de website van kerk en Vrede aan berichten is verschenen. Wat is er weer veel gepasseerd... Berichten vol dreiging, b.v. als het gaat om de kans dat er een kernoorlog uitbreekt, over het gebruik van a.i. bij moderne oorlogsvoering, hoe vreselijk een oorlog in wezen is (een “hel”). Over de hardhorendheid van wie aan de politieke touwtjes trekken tot in ons eigen land toe. Waar blijft de aandacht voor gerichte diplomatie als een weg naar vrede? Waar worden leugens ontmaskerd en aan de kaak gesteld, bv. als het gaat om de cijfers van een bewapeningswedloop die oorlog doet escaleren? Maar ook positief ge-*

stemde berichten zagen het licht. Over vredesgroepen wereldwijd die proberen brandhaarden te beteugelen. Berichten over verdieping. Over samenwerking in ons eigen land in de Nieuwe Vredesbeweging. Kerk en Vrede doet daar van harte aan mee! Over vredescafés, films, boeken en al wat niet meer. Dat zijn allemaal tekenen dat het niet alleen anders moet, maar dat het ook anders kán. Zo'n teken wil ook Kerk en Vrede zijn. Een nog immer krachtige beweging van meer dan 100 jaar oud, met diepe wortels in de christelijke vredestraditie." Op ons kantoor komt dit alles op allerlei manier aan de orde. Een boeiende plaats!

Dat het kantoor nu al enkele jaren door mij (PV) als enige wordt bezet (naast Heidi, onze boekhoudster), betekent niet dat het werk aldaar een eenzaam gebeuren is. Er zijn vele contacten via mail en telefoon, en ook het bestuur is zeer betrokken en aanspreekbaar. Dat geldt m.n. voor voorzitter Henk Baars en voor Geesje Werkman (zij woont ook in Utrecht!). Daarbij komt dat het Dienstencentrum een heel plezierig werkomgeving biedt, met koffie voorziening, het verwerken van de post, indien nodig de aanwezigheid van technische hulp, het contact met de receptie enz. Kortom: het is goed er te komen en er te zijn. Hoe zal het kantoor in de toekomst worden bememd? Er wordt soms ad hoc hulp aangeboden voor bepaalde klussen. Dat kan handig zijn, maar het werk is vaak zo veelsoortig dat je toch wel ingewijd moet zijn om het te kunnen doen. Maar als er iemand zou zijn die als 'maatje' zich op ons kantoor zou willen inwerken en aan de gang zou willen gaan, dan zou dat zeker welkom zijn! (Wie meldt zich?) Het zou de zekerheid kunnen bieden van continuïteit in een tijd waarin de vredesbeweging zijn vleugels krachtig uit wil slaan...

Tot slot: voor het PLD werden het afgelopen jaar enkele protestdemonstraties gehouden tegen het achterwege blijven van een duidelijke stellingname van de PKN inzake de oorlog van Israël in Gaza en het geweld op de Westbank. Vanuit het kantoor van Kerk en Vrede schoven we daar zo bij aan...

Tot slot enkele getallen

Leden

Per 21 maart 2025

Leden: 412
met email: 364
zonder email of onbekend: 48
met blad: 394
zonder blad: 18

per 21 maart 2026

432
389
43
416
16

Abonnees Vredesspiraal

Per 21 maart 2025

188 (incl. 51 ruilabonnees)
Totaal: 394+188=582

per 21 maart 2026

181 (incl 50 ruilabonnees)
597

Donateurs

per 21 maart 2025

104

per 21 maart 2026

97

Jaarverslag 2025 van de Theologische Werkgroep

Over de werkgroep

De werkgroep bestond in 2025 uit Mark Akkerman, Henk van Andel, Héleen Broekema, Bram Grandia, Yosé Höhne Sparborth, Harky Klinefelter, Harry Pals (voorzitter), Ton Rullmann, Jan Schaake, Piet Vliegenthart, Paul de Waal en Greetje Witte-Rang (secretaris). Met verdriet namen wij in juni kennis van het overlijden van ons corresponderend lid Kees Nieuwerth; we missen zijn kennis van het kerkelijk spreken over oorlog en geweld, en zijn onvermoeibare inzet voor de vrede. Henk, Héleen, Harky en Paul konden om gezondheidsredenen de vergaderingen niet bijwonen. We zijn blij met de schriftelijke inbreng die Héleen blijft leveren aan de werkgroep. Maar ook verschillende andere leden van de werkgroep konden zich om uiteenlopende redenen niet 100% inzetten. Daardoor ook kon de laatste vergadering van 2025 niet doorgaan. De werkgroep is kwetsbaar geworden en er zijn plannen in de maak om de werkgroep in 2026 te versterken en te verjongen. De werkgroep kwam in 2025 vier maal bij elkaar, waarbij we de gastvrijheid genoten van de Remonstranten in Utrecht. In de vergaderingen werd steeds ruim aandacht besteed aan de actualiteit, waarmee we onszelf ook toerusten voor artikelen, e.d.

Onderwerpen

- * In januari en mei sprak de werkgroep over weerbaarheid (n.a.v. een contact met de Raad van Kerken); Harry Pals stelde een tekst op, die als basis diende voor een artikel 'Weerbaarheid? Ja, maar op betere gronden' in de Vredesspiraal.
- * Ook kwam het concept van de 'rechtvaardige oorlog' aan de orde omdat die term zo vaak valt, maar meestal zonder dat er naar de criteria wordt verwezen die de theorie daarvoor hanteert.
- * Er werd een geactualiseerde versie gemaakt van de folder 'Aan vrede moet je bouwen', een coproductie van Stop Wapenhandel, Kerk en Vrede en Inclusieve Veiligheid.
- * Ton Rullmann schreef een folder over de Tweede Wereldoorlog onder de titel 'Oorlog onvermijdelijk? Pacifisme en de Tweede Wereldoorlog', met verwerking van commentaar uit de werkgroep.
- * In mei werd gesproken over de studie Oorlog zonder genade van Koos Jan de Jager over de rol van de Geestelijke Verzorging in Indonesië (zie ook artikelen in de Vredesspiraal). De werkgroep heeft contact opgenomen met mensen uit de sfeer van de GV (zouden er geen excuses moeten worden gemaakt?), maar dat heeft nog niet tot verdere acties geleid.
- * Er werden in de eerste helft van het jaar nog pogingen gedaan de berichtgeving over de oorlog in Trouw wat evenwichtiger te krijgen door middel van artikelen en brieven. We vonden geen gehoor. Overigens geeft de krant de laatste maanden wel wat meer ruimte aan artikelen en mensen met een andere benadering.
- * In samenspraak met de werkgroep schreef Ton Rullmann de open brief 'Een ander geluid. Kerk en Vrede over militarisering' die in de Vredesspiraal werd afgedrukt. Een verkorte versie verscheen als folder.

* In oktober verscheen in de serie Theologenportretten van de Vereniging voor Theologie en Maatschappij een portret van Krijn Strijd, geschreven door At Polhuis. Krijn Strijd was in een ver verleden studiesecretaris van Kerk en Vrede. Vanuit de Theologische Werkgroep werd meegewerkt (en door het bestuur meebetaald) aan de boekpresentatie.

* Contact met de kerken: op dit terrein is helaas geen voor(ui)tgang te melden.

Greetje Witte-Rang

- 0 -

Jaarverslag Vredesspiraal 2025

Inleiding

In 2025 bewoog Vredesspiraal zich in een wereld waarin militarisering, geopolitieke spanningen en maatschappelijke onzekerheid toenamen. Het blad bood ruimte voor kritische analyse, verdieping en inspiratie, en zocht actief naar geweldloze alternatieven en handelingsperspectieven. De vier nummers van dit jaar laten een ontwikkeling zien van analyse naar actie en van systeemkritiek naar persoonlijke betrokkenheid.

Redactie

De redactie bestond in 2025 uit Mark Akkerman, Héleen Broekema, Rob van Essen, Leen van den Herik, Ton Rullmann en Margreet Hogeterp (hoofdredacteur). De redactie kwam 4x per jaar bijeen, 2x online en 2x in Utrecht, en werkte gezamenlijk aan de inhoudelijke koers van het blad.

Vormgeving en drukwerk

De vormgeving werd verzorgd door Circade (Zwolle) en het drukwerk door Slimdruk (Leeuwarden).

Inhoud van de nummers

Nummer 1 (maart) stond in het teken van geweldloos verzet en weerbaarheid. Er werd kritisch gekeken naar militarisering en dominante veiligheidsdiscoursen, en er werd gezocht naar alternatieve vormen van weerbaarheid vanuit geweldloosheid.

Nummer 2 (juni) legde de nadruk op vrede als praktijk. In een tijd van herbewapening werd onderzocht hoe vrede concreet vorm kan krijgen, met aandacht voor ethiek, activisme en inclusieve veiligheid.

Nummer 3 (september) richtte zich op inclusiviteit en taal. Er werd onderzocht hoe taal oorlog normaliseert en hoe een inclusieve vredesbeweging kan worden opgebouwd.

Nummer 4 (december) bracht de thematiek samen in een moreel appel: geweten boven geweld. Persoonlijke verantwoordelijkheid en innerlijke overtuiging stonden centraal.

Social media

Ook in 2025 was Vredesspiraal online zichtbaar, met Facebook als belangrijkste kanaal. Het aantal volgers groeide licht naar 566. In de afgelopen periode werden 723 weergaven

gegenereerd, met een duidelijke stijging ten opzichte van eerdere maanden. De betrokkenheid nam toe, maar slechts een klein deel van de weergaven leidde tot interactie.

Beeldgerichte content bleek het meest effectief: foto's bereikten het grootste publiek, gevolgd door links en reels. Opvallend is dat een aanzienlijk deel van het bereik afkomstig is van niet-volgers, wat wijst op een bredere zichtbaarheid.

Naast Facebook wordt platform X (voorheen Twitter) passief gevolgd om ontwikkelingen te monitoren. Er wordt geen content geplaatst, omdat dit medium minder goed aansluit bij de doelgroep van Vredesspiraal. Vooruitkijkend wordt verkend om een Instagramaccount te openen.

Bezinning en koersontwikkeling

Op 2 april 2025 vond een bezinningsbijeenkomst plaats waarin de redactie stilstond bij de koers en identiteit van het blad. De kernwaarden – geweldloosheid, bewustwording, inspiratie en analyse – bleken nog steeds actueel, maar vragen om een eigentijdse en toegankelijke vertaling.

Er werd benadrukt dat Vredesspiraal niet alleen wil informeren, maar ook wil inspireren en activeren. Het blad wil lezers inzicht geven in de oorzaken van geweld, alternatieven zichtbaar maken en bijdragen aan een levende vredesbeweging.

Daarnaast werd gekeken naar nieuwe thema's zoals jongeren en vredeswerk, klimaat en conflict, digitale oorlogsvoering en autoritaire ontwikkelingen. Ook werd het belang benadrukt van persoonlijke verhalen en het verbinden van het persoonlijke met het politieke.

De bijeenkomst gaf richting aan toekomstige edities, met meer aandacht voor actualiteit, activisme en betrokkenheid van nieuwe doelgroepen.

Tot slot

In 2025 heeft Vredesspiraal zich opnieuw laten zien als een kritisch, inspirerend en verbindend blad. In een tijd waarin geweld en militarisering steeds vanzelfsprekender lijken, blijft het blad zoeken naar andere wegen en nieuwe perspectieven op vrede.

Margreet Hogeterp

- o -

Jaarverslag 2025 Kerk en Vrede Internationaal

IFOR: International Fellowship of Reconciliation.

Via IFOR vernemen wij vooral ook over hetgeen in andere werelddelen gebeurt. Oorlogen die bij ons niet voorop in onze gedachten zijn, zoals Congo, Sudan, Myanmar. Ook horen we over de protesten in de USA tegen hetgeen gebeurt in Gaza, Venezuela, Iran en in de USA tegen de migranten. Dit houdt onze ogen open en verbreedt onze blik. Geeft mogelijkheden tot solidariteit. Steeds zal Japan ons wijzen op de noodzaak om Hiroshima te herdenken en ons in te zetten tegen nucleaire bewapening.

EUFOR: de Europese branche van IFOR.

De jaarvergadering vorig jaar was in Wales. Bijzonder was dat zowel in Italië als in Wales er activiteiten zijn om militarisering op scholen tegen te gaan. Inmiddels is het ministerie van Defensie actief in het werven en is het uitdragen van hun ministerie op scholen in tal van landen in Europa aan de orde van de dag. Gezamenlijk werd een brief naar de NATO gestuurd om de aandacht te vestigen op de Tegentop in Den Haag met o.a. het verzoek om hun onderlinge discussie uit te bouwen met overleg met de vredesbeweging, teneinde samen te bouwen aan een veilige wereld voor ons allemaal.

Dit jaar organiseert Kerk en Vrede de jaarlijkse EUFOR meeting. Op het programma staat: Veiligheid Opnieuw Doordenken, Militarisering, gesprek met vluchtelingen uit oorlogsgebieden over inzet voor vrede door vredesorganisaties.

Church and Peace.

Tijdens hun jaarvergadering in Herrnhut eind oktober was veel aandacht voor het helen na en tijdens zoveel oorlogsgeweld. Mooie voorbeelden waren er om geweldloos de samenleving op te eisen na pogingen van AFD om de samenleving over te nemen met bruuske en gewelddadige taal.

Diversen: Inzet voor gewetensbezwaarden in Oekraïne, Rusland en Wit Rusland en andere landen als dit zich aandient, meestal vindt dit plaats op verzoek van ConnectionEV. Van onze kant is er een brief van Kerk en Vrede naar minister Brekelmans uitgegaan met een pleidooi voor collectief eerherstel voor dienstweigeraars ten tijde van de koloniale oorlog in Indonesië. Helaas ontvingen we een nietszeggend briefje met een negatief antwoord hierop terug.

Veel zoom meetings, waarbij de opbrengst is verbondenheid met zoveel andere mensen in andere culturen voor een wereld van vrede of dat nu in landen ver weg is of landen dichtbij. Soms heel veel mensen in een Zoom, waarbij de voorzitter hardop uitspreekt dat wij hier met zoveel mensen uit zoveel landen in vrede bijeen zijn, en dat vrede dus kan.

Geesje Werkman

- 0 -

Irak

In juni 2022 kwam ik na een 13de bezoek terug uit Irak. Sindsdien heb ik bisschop Mirkis nog tweemaal ontmoet bij zijn bezoek aan Nederland. Jaren waarin er niet veel veranderde. Deze zomer poog ik naar Irak te gaan, voor een laatste maal om afscheid te nemen. Maar dat zal mede afhangen van de situatie. Als bisschop Mirkis meent dat ik kan komen, dan ga ik. Hij kan dat beter inschatten dan ik. Nieuws is er dus niet te melden, behalve dat Irak natuurlijk wel weer zeer in de vuurlinies ligt. Trump heeft de Koerden, ook die in Noord Irak extra bewapend! Tja, als je oorlog wilt provoceren... Tegelijk is het wel zo, dat Iran nu zeer onder vuur ligt, en de resten ISIS die in Irak soms huishouden, worden geheel gevoed en geleid vanuit Iran. Het is denkbaar, dat dat nu dus juist tot rust komt.

Overigens stuurt Nederland wel asielzoekers terug naar Irak, maar reisbureaus mogen aan Nederlanders geen vliegticket naar Irak verkopen!

Yosé Höhne-Sparborth